

Priština, 21 septembar 2023
Kod RUE-a: V_1766_2023

Odbor Regulatornog ureda za energiju

Na osnovu:

- Odredbi člana 9. stav 1. tačka 1.7, člana 15. stav 1. tačka 1.2 i 1.5, člana 25. člana 26. stav 1. tačka 1.2, člana 46. člana 47. stav 4. člana 48. i 49. Zakona o energetskom regulatoru (Zakon br. 05/L-084);
- Odredbi člana 23. stav 3. i člana 48. stav 3. Zakona o električnoj energiji (Zakon br. 05/L-085);
- Odredbi Člana B 4.5 tačka B 4.5.6 i B 4.5.7 Pravila ALPEX-a, usvojenih Odlukom V_1638_2022 od 27. decembra 2022. godine,
- Odredbi člana 3. člana 4. stav 1.5 Pravila br. 04/2022 o utvrđivanju nominovanog operatora tržišta električne energije (NEMO) za sprovođenje aktivnosti u vezi sa spajanjem tržišta i funkcionisanje ujedinjenog tržišta,
- Odluka V_1332_2020 od 10. decembra 2020. godine,
- Odluka V_1637_2022 od 27. decembra 2022. godine,
- Odluka V_1638_2022 od 27. decembra 2022. godine,
- Odluka V_1748_2023 od 17. jula 2023. godine, i
- Zahtev Albanske berze električne energije - ALPEX AD, za usvajanje Metodologije za određivanje strukture tarifa u ALPEX-u za odobrenje Liste tarifa, od 31. jula 2023. godine,

na sednici održanoj 21. septembra 2023. godine doneo je ovo:

ODLUKU

- I. ODOBRAVAJU SE** – tarife za tranzicioni period Albanske berze električne energije (ALPEX AD) za region ponude Republike Kosova.
- II. OBAVEZUJE SE** – Albanska berza električne energije (ALPEX AD) da u roku od devedeset (90) dana sastavi Metodologiju za utvrđivanje tarifa berze i da je pošalje za razmatranje i usvajanje u RUE.
- III. OBAVEZUJE SE**– ALPEX AD, da do određivanje Metodologije za utvrđivanje tarifa ALPEX-a, iste tarife primenjuje i za nominovanog operatora tržišta električne energije (NEMO) za sprovođenje aktivnosti u vezi sa spajanjem tržišta dan unapredi unutar dana, i funkcionisanje ujedinjenog tržišta za teritoriju Republike Kosovo.

IV. Struktura tarifa ALPEX-a je prikazana u dole navedenoj tabeli:

Tarifat e aplikueshme	Pagesa e Tarifës	Niveli	Paguhet nga
Tarifë administrative	Një herë	€ 200	Anëtarët e bursës
Tarifë hyrëse për anëtarët e bursës	Një herë	€ 7,000	Anëtarët e bursës
Tarifë për qasje për Anëtarë Kliringu	Një herë	€ 5,000	Anëtarët e kliringut
Tarifë vjetore për Anëtarë të Bursës	Vjetore	€ 10,000	Anëtarët e bursës
Tarifë vjetore për Anëtar Direkt Kliringu	Vjetore	€ 2,000	Anëtar kliringu
Tarifë vjetore për Anëtarë Kliringu	Vjetore	€ 6,000	Anëtarë kliringu
Tarifë tregtimi për MWh	Ditore	€ 0.07	Anëtarët e bursës
Tarifë kliringu për MWh	Ditore	€ 0.02	Anëtarët e bursës
Tarifë tregtimi për palë të treta	Për urdhër	€ 20	Anëtarët e bursës
Tarifë për përdorues API	Vjetore	€ 2,000	Anëtarët e bursës
Mirëmbajtje e llogarisë për Anëtar Direkt Kliringu	Mujore	€ 100	Anëtarë kliringu
Menaxhim i letrave garantuese	Kur depozitohen	€ 50	Anëtar kliringu
Tarifë vjetore për trajnime	Vjetore	€ 200	Anëtarët e kliringut dhe bursës
Tarifë për provim	Vjetore	€ 100	Anëtarët e kliringut dhe bursës
Certifikatë digjitale për përdoruesit	Vjetore	€ 50	Anëtarët e kliringut dhe bursës

V. Tarife treba objaviti na zvaničnoj internet stranici www.alpex.al.

VI. Ova odluka se primenjuje od ALPEX-a za region ponude Kosova od 1. oktobra 2023. do 31. marta 2024. godine.

OBRAZLOŽENJE

- Regulatorni ured za energiju (RUE) je 31. jula 2023. godine primio od Albanske berze električne energije (ALPEX AD) zahtev za odobravanje Metodologije za utvrđivanje strukture tarifa u ALPEX-u i odobravanje Liste tarifa.
- RUE je 30. avgusta 2023. godine objavio za javnu raspravu Konsultativni izveštaj o utvrđivanju tarifa Albanske berze električne energije, koja važe za region ponude Republike Kosova.
- RUE je preko Konsultativnog izveštaja izneo stav o regulatornoj osnovi za razmatranje i usvajanje tarifa ALPEX-a, kao jedina platforma organizovanog tržišta na Kosovu.
- RUE je 5. jula 2023. godine primio prijavu podnetu od strane ALPEX-a za primenljive takse iz filijale na Kosovu, odobrene od Nadzornog saveta Albanske berze električne energije.
- ALPEX je naglasio da su takse uspostavljene kako bi se obezbedilo pokrivanje operativnih troškova i one za održavanje berze, primenljivih taksi od operatora u regionu, povraćaj investicija u periodu od 7 do 10 godina, i povraćaj kapitala od 10-15% svake godine.
- ALPEX je dostavio u RUE „Metodologiju za određivanje strukture taksa ALPEX-a”. Predložene takse od strane ALPEX-a su iste sa onim primenljivim u Albaniji od 24. marta 2023 godine. ALPEX je takođe predstavio načela određivanja strukture taksa, a pružao je i poređenje nivoa taksa sa onima koja važe u regionalnim berzama.
- RUE je naglasio da tarife koja se primenjuju od Berze Kosova moraju da se postave na osnovi Metodologije koja treba da utvrđuje Geografski mandat metodologije, gde će RUE i ERE u okviru Okvirnog sporazuma razviti metodologije koja bi mogle da odobre primenljive takse u svaku jurisdikciju posebno, ali bi metodologije morale da sa baziraju na ista načela odobravanja i na koordiniranim procesima i rokovima.
- RUE je takođe isticao da treba utvrditi i regulatorni delokrug gde metodologija taksi treba odrediti opseg uključenja ekonomske regulacije, za to da li da se uvedu i odobre takse ili da li bi pratio indikatore kvaliteta usluge, ili druge indikatore, da bi se ocenila operativna efikasnost i troškovi za usluge ALPEX-a.

- RUE je takođe nalasio da se modeli za troškove usluga obično zasnivaju na blokovima prihoda, koja utvrđuju dozvoljene prihode kao amortizaciju, OPEX i povraćaj investiranog kapitala. Ipak, znajući da ALPEX nije infrastrukturno poslovanje, jedan takav model možda ne bi bio prikladan. Primenjiv regulatorni model može razmatrati alternativne metode ocenjivanja maksimalno odobrenih prihoda koristeći uporedne međunarodno važeće načine, a koji dokazuju ekonomsku efikasnost od strane ALPEX-a. Osim regulatornog modela, metodologija taksi će odrediti i konačnu strukturu predloženih taksa i način njihovog periodičnog razmatranja.
- RUE je ocenio da Albanska berza električne energije (ALPEX AD) treba u roku od devedeset (90) dana da sastavi Metodologiju za utvrđivanje tarife berze i da ih pošalje za razmatranje i usvajanje u RUE.
- RUE je ocenio da treba da se odobre privremene tarife za ALPEX, koje će biti primenjive do 31. marta 2024. godine, do razvitka konačne metodologije taksi za ALPEX.
- RUE tokom faze javnih konsultacija nije primio neki komentar od zainteresovanih strana.
- Albanska berza električne energije je određen kao odgovoran entitet za upravljanje i organizaciju tržišta električne energije na veliko u Albaniji u skladu sa Zakonom br. 43/2015 „o sektoru električne energije” izmenjen i na snazi, i na Kosovu na osnovu odluke RUE-a br. V_1332_2020 i Sporazuma između KOSTT-a i ALPEX-a, potpisanog 16.12.2022. godine, stoga, u skladu sa odredbama Pravila ALPEX-a, fiksne i varijabilne tarife određuju odlukom Regulatornog organa, ako je to slučaj, na osnovi metodologije izračunavanja fiksnih i varijabilnih tarifa, na predlog ALPEX-a.
- RUE će sarađivati sa Regulatornom zavodom za energiju (RZE) u okviru Okvirnog sporazuma o spajanju tržišta električne energije Albanije i Kosova, od 21. oktobra 2021. godine, za razmatranje mogućnosti razvoja metodologija preko koja bi se odobrile primenljive takse u svakoj posebnoj jurisdikciji, ali koje metodologije bi se bazirale na ista načela usvajanja i na koordinirane procese i rokove.
- Odbor RUE-a, nakon razmatranja i ocenjivanja predloga ALPEX AD za odobravanje Metodologije za određivanje strukture taksa u ALPEX-u i usvajanje Liste tarifa, ocenjivanje relevantnih izveštaja, na osnovu zakonskih odredaba navedene u uvodu ove Odluke, odlučio je kao u dispozivitu ove Odluke.

VII. Odluka se izdaje i objavljuje na službenim jezicima Republike Kosovo.

VIII. Odluka stupa na snagu na dan usvajanja od strane Odbora RUE-a, i objaviće se na zvaničnoj internet stranici RUE-a.

Pravna poduka: Stranka koja je nezadovoljna ovom odlukom može da pokrene upravni spor pred nadležnim sudom, u roku od trideset (30) dana od dana prijema Odluke, ili od dana njenog objavljivanja na internet stranici RUE-a, koja god da se desi zadnja.

Odbor RUE-a:

Ymer Fejzullahu, Predsedavajući

Lutfije Dervishi, članica

Gani Buçaj, član

Arta Isufi, članica

Adnan Preniqi, član

Odluku dostaviti:

- ALPEX-u,
- KOSTT-u, i
- Arhivi RUE-a.